

A tartalomból

Arcképcsarnok

Bővebben a 6. oldalon

„Megmozdult lelkiismeret”

Bővebben a 3. oldalon

Grácban Rajzolok

Bővebben a 8. oldalon

2020. június 7. (vasárnap) 11:30

**Munkaévváró gyülekezeti nap
Ausztriai Magyar Evangélikus
Gyülekezet**

Kirchplatz 8, 8044 Graz

Info: 4. oldal, www.evangelikus-at.com

Egy kisdíák háborús emlékfosztlányai a II. Világháborúból

Napjainkban két téma tölti be a világ-sajtót és tömegkommunikációt a jelenlegi koronavírus járvány és a 2. Világháború végének 75. évfordulója. Az első kihatásait ma mindannyian megéljük, de ma már csak kevesen vannak közöttünk akik a saját bőrükön tapasztalták meg a háború borzalmaait.

75 év után megpróbálok visszaemlékezni a 13 és fél éves gyerekszemmel, diákésszel megtapasztalt háborús „élményeimre”.

1941-ben, 9 éves koromban láttam idegen hatalom katonáit magyar földön keresztül Jugoszlávia felé masírozni. Majd Magyarország is belekeveredett a háborúba. Négy évre rá, nyugati irányban menekült a szétvert német hadsereg, üldözve a győztes szovjet csapatoktól. 1944 októberében Horthy Miklós kormányzó német fogságba kerül, (német megszállás), a nyilaskeresztes párt ragadja magához a hatalmat (deportálások). A háborús hétköznapiakban az éhséget az élelmiszerjegyre kapott kenyér enyhítette. Egy millpengőt fizettünk egy skatulya gyufáért. A légiriadót jelző szirénák rémítő hangja félbeszakított minden tevékenységet, a fölöttünk repülő liberátorok moraja, a kondenzcsíkok rettegéssel töltötték meg a szíveket.

Az élet minden ágára kiható háború az iskolai tanításra is rányomta bélyegét. A tanári kar egy részét behívták kato-

nának. Az igazgató egyenruhában helyettesített osztályunkban latin órán. A feleletek eredményét katonai rendfokozattal mérte: vagy előléptette a felelőt, alhadnagyból hadnaggyá, vagy lefokozta.

Amíg a gimnázium épületében volt a tanítás, riadókor az iskolaudvar futóárkaiból figyeltük a Grác feletti légitáncokat. Egyik napról a másikra, a városban szétszórva, a kaszinóba, koronaszállóba, tűzoltószertárházba kényszerültek az osztálytermek, mert a gimnázium katonakórház lett.

Egyik nap ellenséges vadászgépek mélyrepülésben köröztek a város felett. Majdnem ledöntötték a magasabb házak kéményeit. Falhoz lapulva az udvar sarkából figyeltük őket. Amikor távolabb voltak, géppuskaropogást lehetett hallani. Később, amikor minden elcsendesedett megtudtuk, hogy a repülőátadás célja egy németországi kiképzésre fiatal magyar Hunyadi-táncot szállító vonat volt, mely a riadó miatt szabad pályán megállt. A szétlőtt vonat körül a mező tele lett halottakkal, segítségért kiáltó sebesültekkel.

A környéken lelőttek egy amerikai gépet. A pilóták ejtőernyővel értek földet. Sorsukra nem emlékszem.

Folytatás a 10. oldalon

Éljünk a jövőből!

Ha valaki bármikor azt mondta volna nekem, hogy örülni fogok egy vasárnap délelőtt, istentiszteleti időben üresen álló, nyitott templomnak, biztos, hogy nem hiszem el. Eddig nem is éltem át ilyesmit. Persze korábbi szolgálati helyeimen olykor maradt el istentisztelet, de a gyülekezetünk tagjai mindig felhívtak, hogy inkább hallasszuk el a találkozást. Ezekben a hetekben viszont más időket élünk. Az állami kérésnek megfelelően nem tartunk istentiszteleteket és más közösségi alkalmakat.

Ez a helyzet szerintem nem csak a lelkészeket, papokat, hanem azokat is nagy kihívás elé állítja, akik számára az egyházi életben való részvétel rendszeres erőforrást jelent - mindannyiunkat.

Magam is számba vettem a lehetőségeket, amelyek az egyre inkább digitálissá váló világban kínálóznak. Mi lenne, ha felvennénk, majd feltöltenénk az internetre az istentiszteletünket? Vagy jobb lenne élőben közvetíteni? Adjuk közre írott formában a prédikációt, netán az egész istentiszteleti rendet? S ha körülnéznünk, észrevesszük, hogy valóban sokan választották ezeket a lehetőségeket - az általuk támasztott szakmai és technikai feltételek sokrétűségéhez képest túl sokan is... Így más mellett döntöttem. Már második vasárnapja nyitva áll a templomunk az istentisztelet idejében. Az oltáron két gyertya ég - a húsvéti, a nagy és a halottakra emlékezéskor égő, a kicsi. Egyik sem lehetne aktuálisabb mint éppen ezekben a napokban. Az orgonán Johann Sebastian Bach műveit játszom hatvan percen keresztül - mégiscsak ő az „ötödik evangélista”... Remélem, hogy... Mit

is? Hogy nem jön senki, hiszen nem hirdettem meg ezt a lehetőséget, nem is szabadott volna. Tehát mégis eljött az idő, amikor örülök az üres templomnak - orgonistaként ez sem ismeretlen. Aztán ahogy félidő táján lenézek, mégis ül ott valaki. Már második vasárnapja ugyanazon a helyen, má-

sodszor már intett is. Ezek szerint megtalálta az útját az örömhír, amely ezekben az időkben sem némítható el.

Lám megvan ennek az állapotnak is a maga szépsége. Van mibe kapaszkodni ebben a sokszor kilátástalannak tűnő helyzetben, amikor a múltba révedés nem sokat segít. Mennyire átérezhető most az, ahogyan az egyik evangélikus énekünk az Isten szaváról be-

szél:

„Ha minden támasz rombadúl, S megragadod ez egyet, És végre hozzá menekül A zúgó vészben lelked: Ó, milyen áldott helyre lel! Ott talál békeséget És biztos, védett kikötőt, Hol vihar el nem érhet.” (Evangélikus Énekeskönyv, 286./5.)

A két égő gyertya számomra annak a jövőnek a szimbóluma, amelyet egyre jobban várunk. Kezdjük a kisebbel! Sajnos sokakra kell majd emlékeznünk amikor lecseng ez a járvány. Imádkozunk azért, hogy minél kevesebb közeli ismerős vagy hozzátartozónk legyen közöttük! Ne feledjük, hogy a másik gyertya, a húsvéti nagyobb. Az ezzel kapcsolatos remény is az. Az áprilisban kezdődő hat hetes (!) húsvéti időszakban talán már tudunk újra találkozni, együtt ünnepelni, Istennek hálát adni - ez a reményiségünk.

Kedves Olvasók! A fentiek alapján világos, hogy a jövő vasárnap is nyitva lesz a templom, égni fognak a gyertyák és Bachot fogok orgonálni. De ne mondják el senkinek!

Wagner Szilárd, lelkész

Bécs (www.evangelikus-at.com)

„Jöjj Szentlélek Úristen! Áraszd reánk kegyesen, mennyből fényességedet!”

Ezen ismert ének szavai az Isten Lelke utáni emberi vágyat fejezik ki. A Szentlélek ajándékozza az új kezdet lehetőségét, kreativitást, életkedvet, bátorságot és az új jövő kezdetét. A pünkösdi idő alatt idén nemcsak az egyház kezdetére tekintünk, ahol a tanítványok Isten Lelkétől megerősödvé útnak indulnak, Krisztus evangéliumát hirdetni. Ezekben a napokban átéljük a társadalom és az egyházi élet újraindulását: lépésről lépésre, talán kicsit bizonytalanul is, az új előírások és az új helyzetre való tekintettel. Az egyházi hitéletben és annak gyakorlásában is kreatív új megoldásokra van szükségünk. Fellelegezhetünk az izoláció két hónapja után. Az egész ember, szívével és értelmével örül, hogy a sötét lelki fellegek elvonultával világosság támad bennünk is, a világban, mint az első pünkösdi után a tanítványok lelkében.

Látjuk viszont, hogy sok ország – vezetőik helytelen döntései következtében – még mindig a járvány megszá-

molthatatlan következményeivel küzdönek, sokszor orvosi segítség és ellátás nélkül. Keresztény magyarokként szívünkön kell viselnünk minden szenvedő sorsát, az Istentől kapott életet, az egészséget, minden ember lelki üdvét. Az előírások betartásával mi is hozzájárulunk egyházi részről az egész társadalom törekvéseihez.

Sokak újra felfedezték a keresztények régi kincsét, a családon belüli egyházat. Elfeledkeztünk, hogy az első keresztények saját házaikban gyűltek össze és imádkoztak, végezték szertartásaikat. Manapság sok keresztény számára a templom falai közé került és szűkült a keresztény élet. Azon kívül már nincs rá időnk. Ne feledkezzünk el, hogy számtalan országban ma is üldözések közepette a keresztények saját otthonaikban találkoznak és imádkoznak együtt, gyűjtenek erőt.

A következő időszak mindannyiunktól türelmet, felelősségtudatot és figyelmességet követel. A keresztényi szere-

tet egyik legszebb formája, ha figyelemmel vagyunk egymás iránt. Kérjük a végtelen Istent, hogy erősítsen és bátorítson mindannyiunkat a feltámadt és közöttünk maradt Krisztus erejével, Szentlelkével!

Mag. Holló István
plébános, magyar lelkész

Megmozdult lelkiismeret!

25 évvel ezelőtt több mint háromezren kísérték utolsó útjára P. Nyers János szalézi atyát a neuharti temetőbe a szaléziak kriptájához, amelyben elhunyt rendtársaival együtt várja a feltámadást.

János atya stájerországi magyar lelkészként szolgált három és fél évtizeden át Grácban, 1960 őszétől 1995 febru-

ár 12-én bekövetkezett haláláig. A Mindszenty hercegprímást tisztelő, öntudatos '56-os, sokakat segítő szalézi szerzetes, csalódások és kritikák ellenére, mint „mindenki papja” végezte feladatát. Még azok között is szerzett magának elismerést, akikkel csak fehéren terített asztalnál találkozott.

Egykori hívei, tisztelői nagy része osztozott már lelkésze sorsában. Sírja felett egyre ritkábban lángolt magyar gyeritya, a jótevő emlékét befedte a feledés fátyla.

Február 16-án, vasárnap délután 16-an állták körül sírját, akik kegyelettel emlékeztek egykori lelkészükre. Az áhitatot utóda, Mag. Molnár Ottó prelátnak vezette. Hálátelt emlékező beszéde és a résztvevők személyes megnyilatkozásai élethű képet festettek az elhunytól. Az imák, énekek hangja még ott lebegett a temető felett, amikor a kis csoport elindult a kálvária templomba a magyar misére.

A plébánia nagytermében nyolc kiállított tabló számtalan fényképe idézte fel a P. Nyerssel megélt, de már lassan feledésbe menő, 35 év sokszínű kösségi életét.

Fotó: Csiszer Ildikó

2020. június

	Rendezvény	Információ	Hely	Idő	Dátumok			
június	Táncház (GME)	Mag. Kovács Dénes 0650 831 2624	Hauslabgasse 7, földszint	19:30	3		17	
	szerdánként							
június	SZENTMISE	Prel. Molnár Ottó 0316 682 124 21 Mag. Holló István 0676 874 267 11	Kálvária templom Kalvarienbergstr. 155.	17:00	7	14	21	28
	vasárnaponként							

Tovább rendezvények. júniusban

Dátum	Idő	Hely	Rendezvény	Rendező
6. szombat	20:00	Hauslabgasse 7.	MAGYAR FILMKLUB info:Komon Erika 0699 1901 6763	MEÖK
7. vasárnap	11:30	Mariatrost A bazilika Paulus kápolnája	MUNKAÉVZÁRÓ GYŰLEKEZETI NAP Ausztriai Magyar Evangélikus Gyülekezet részletes info: www.evangelikus-at.com	AMEGY
27. szombat	15:00	Lessingstraße 15 Park	SZABADTÉRI CSALÁDI PIKNIK ÉS TÁNCHÁZ, Részletes program és info az 5. oldalon	MEÖK

Meghívó a 37 Mindszenty - Vadon emlékzarándoklatra

Augusztus 27-én hajnalban (a koronavírus terjedésének függvényében), immáron 37. alkalommal Mariatroston, a Gotscheer kápolnában szentmisével veszi kezdetét a hagyományos „Mindszenty - Vadon emlékzarándoklat”.

Kérjük azokat, akik az idén is négynapos zarándoklaton velünk tartanak, legkésőbb 2020 június végéig jelezzék részvételi szándékukat!

A hazautazásról a résztvevőknek maguknak kell gondoskodni!

Jelentkezés drótpostán (Graz.Mariazell@gmail.com), vagy postai úton (Ungarische Röm. Kath. Seelsorge; 8020 Graz, Kalvarienbergstr. 155) lehetséges. A részvétel költségtérítési adomány személyenként 20.- Euró.

A befizetés átutalással, vagy a zarándoklaton is történhet.

IBAN: AT80 3804 3000 0018 2022, Mag. Holló István, Verwendungszweck: Ungarische Fußwallfahrt 2020

Jelentkezési lap a gráci magyarok 37. Mindszenty - Vadon emlékzarándoklatára				
Név:		Dátum, Aláírás*:		
		Szálláshely igény:		
2020.08.27	Csütörtök	*	1	fő
2020.08.28.	Péntek	*Mitterdorf	1	fő
2020.08.29.	Szombat	*	1	fő
Velem tart: Név:				

*: A jelentkező aláírásával igazolja annak tudomásul vételét, hogy a zarándoklat nem szervezett turistaút, továbbá saját elhatározásából és felelősségére vesz részt rajta. Mindezt az aláíró által bejelentett további személyek tudomására is hozta, akik mindezt tudomásul is vették.

A zarándoklat csak abban az esetben indul el, ha addigra a hegyekben a túrázás már engedélyezett lesz!!!

A Magyar Katolikus Közösség nevében Schubert – Vadon Éva és Csicsely Noémi

	Rendezvény	Információ	Hely	Idő	Dátumok				
						8		22	
július	Tánc ház (GME)	Mag. Kovács Dénes 0650 831 2624	Hauslabgasse 7, földszint	19:30	szerdánként				
	SZENTMISE	Prel. Molnár Ottó 0316 682 124 21 Mag. Holló István 0676 874 267 11	Kálvária templom Kalvarienbergstr. 155.	17:00	5	12	19	26	
					vasárnaponként				

4 szombat	20:00	Hauslabgasse 7.	MAGYAR FILMKLUB Info: Komon Erika 0699 1901 6763	MEÖK

	Rendezvény	Információ	Hely	Idő	Dátumok				
						5		19	
augusztus	Tánc ház (GME)	Mag. Kovács Dénes 0650 831 2624	Hauslabgasse 7, földszint	19:30	szerdánként				
	SZENTMISE	Prel. Molnár Ottó 0316 682 124 21 Mag. Holló István 0676 874 267 11	Kálvária templom Kalvarienbergstr. 155.	17:00	2	9	16	23	30
					vasárnaponként				

Június 27-én szabadtéri "Családi piknik és tánc ház"

a lessingstraßei parkban (Lessingstr.15)

A rendezvényen közreműködik a Huzdrá zenekar és Tóth Zsuzsanna Napsugár. A programokat úgy tervezzük, hogy az aktuális koronavírus előírásokat be tudjuk tartani. Rossz idő vagy a biztonsági előírások változása esetén a pikniket elhalasztjuk és valószínűleg ősszel tartjuk meg.

A piknikhez szükséges pokrócot, ételt, italt mindenki igényei szerint hozzon magával.

Program:

15.00-kor: Játszóház a gyerekeknek Napsugárral.

16.00-tól: Gyerek és felnőtt tánc ház a Huzdrá zenekarral

További információért hívja a 0650 831 2624 (Mag. Kovács Dénes) telefonszámot.

Szervező: MEÖK

Új főszerkesztőnk, Rác Johanna bemutatása

A GMÜ utolsó, 2020 február-márciusi számában, az Arcképcsarnok keretében mutattuk be főszerkesztőnket, Almási Dávidot. Ezt a számot szerkesztette Dávid utoljára, mivel örvendetes családi okokból nem tudja tovább ezt a tevékenységet folytatni. Az egyik szemünk sír, a másik nevet, mivel most örömmel tudjuk az új főszerkesztőnket, Rác Johannát kis csapatunkban köszönteni.

Johanna 1993-ban született. Tanulmányait Sopronban, a német nemzetiségi

óvodapedagógus szakon végezte. Egy szemesztert Erasmus ösztöndíjjal Grácban a Pedagógiai Főiskolán tanult. Ekkor szerette meg Grácot, úgyhogy 2017 óta Grácban él, egy „multi-kulti“ óvodában óvodapedagógusként dolgozik. Szerkesztői munkájában párja, Hencs Gergő is segítségére lesz.

Johannát szeretettel üdvözljük közösségünkben és munkájához sok sikert, örömet és kitartást kívánunk!

A GMÜ szerkesztősége

HORVÁTH CSABA

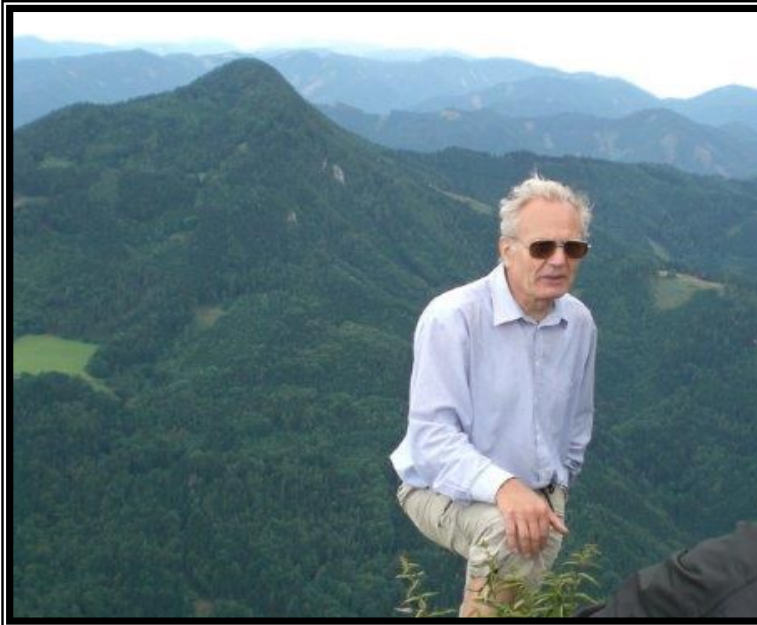
Hol születél, milyen családból származol? Hol jártál iskolába?

1938-ban születtem Sopronban. Édesapám tanító volt, édesanyám háztartásbeli. Négyen voltunk testvérek, én vagyok a legidősebb. Sopronban jártam reálgimnáziumba. 1956-ban felvételt nyertem a Soproni Erdészeti Főiskolára. A történelem vihára itt beleszólt az életem további menetébe. Az 56-os szabadságharcban vezető szerepet játszott az egyetem és annak diákjai. Amikor láttam, hogy most a forradalmunk megtorlása következik, november 21-én biciklire ültünk és édesanyámmal és öcsémmel átjöttünk Ausztriába. Édesanyám tudott németül, nem akarta, hogy nyelvtudás nélkül nehézségeink legyenek. A határon akkor már ott posztoltak az orosz katonák.

Hogyan alakult tovább az életed mint menekült?

Először 3 napig Kismartonban voltunk táborban, majd Vorarlbergbe kerülünk, ahol egy vendéglőben laktunk több magyar menekülttel együtt. Édesanyám nyelvtudása nagy segítségünkre volt, így hamarosan elkezdtünk dolgozni egy ládagyárban. Én akkor még nem beszéltem a nyelvet és ezért engem Bregenzben a gépészeti szakközépiskola első osztályába vettek fel különtanulónként. Bregenzben ismerkedtem meg Juhász Bénivel, akinek a tanácsára 57 szeptemberében Grácba jöttem tanulni. Grácban az első sétámon magyar hangokat hallottam, Rákossy Ernő volt az édesanyjával. Ernő vitt be a Sackstrasse-ban a Magyar irodába, így kerültem kapcsolatba először a gráci magyarokkal. Ez a kap-

csolat még máig is tart. A gépek mindig érdekelték, ezért beiratkoztam az egyetem gépészmérnöki szakára, ahol szintén sok magyar diák tanult. A többiekkel együtt készültünk a vizsgákra és segítettük egymást. Ezenkívül részt vettem a szabadidős programokban is, mint a magyar énekkar és a táncsoport. Itt ismerkedtem meg egy gyógyszerészhallgató magyar kislánnyal, aki aztán 19 évig a feleségem volt. 1967-ben esküdtünk. Nyaranta többször Svájcban és Németországban dolgoztam, mert ezekben az országokban jobban fizettek. Így például mindenfé-

le segéd munkát végeztem a Mercedes autógyárban és a Saurer teherautógyárban.

A gépészmérnöki diplomád megszerzése után hogyan folytatódott a szakmai pályafutásod?

Az egyetem elvégzése után az andritzi gépgyárban kezdtem dolgozni, mint mérnök. A hidraulikai osztályon elsősorban az atomerőművekhez szivattyúkat terveztünk, amiket Argentínába, Spanyolországba, Németországba és Iránba szállítottunk. Mi készítettük a terveket az osztrák atomerőmű szivattyújához is, de mint közismert, az soha nem üzemelt. 15 évig dolgoztam itt, majd egy nagy leépítés után,

amikor elbocsátottak, részem volt többször is a munkakeresés örömeiben. Pályázatok írása, válaszra várás, stb. Egy napig még munkanélküli is voltam! Dolgoztam még két másik tervező irodában, végül is a Kapfenbergi Mérnökképző Középiskolában kaptam egy tanári állást, ahol gépészetet (konstrukció, statika, dinamika, hidromechanika, stb.) tanítottam. Itt dolgoztam 65 éves koromig, a nyugdíjba vonulásomig.

Mesélnél olvasóinknak a családdról, a hobbijaidról? Hogyan töltötted a szabadidődet?

Még az andritzi munkám éveit idején születtek a gyermekeim, Robert és Lydia. Első feleségem 1986-ban elhunyt egy súlyos betegség következtében. A gyermekeim akkor még csak 5 és 9 évesek voltak, az anyósom vezette ezután a háztartásukat.

A család és a munka mellett mindig részt vettem a magyar közösség munkájában, programjaiban, így pl. néhány évig Ugri Misivel felváltva töltöttem be a MEÖK elnöki

és titkári funkcióját. Mivel Misi nagy áttekintéssel, sok éves gyakorlattal és nagy ismeretségi körrel ehhez jobban értett, a munka nagy részét mindig ő végezte. Több évig vezettem a magyar kosárlabdázást, ahol leginkább az itt tanuló diákok, elsősorban a zeneegyetem diákjai vettek részt. Rájöttem, hogy közülük sokan még nem voltak a Schöcklen és ezért felmentünk egy csoporttal. Mivel ez mindenkinek nagyon tetszett, ettől kezdve rendszeresen túráztunk is. Így lettek a kosarasokból a hegyezők és a bringázók. Sok túrát szerveztem a Grác és Bruck közötti szép és érdekes hegyekbe is. Kedvenc hegyeim a Schöckl mellett a Röthelstein és a Rote Wand, ahol sok-

szor találkoztunk kőszáli kecskékkal, melyeket 3-4 m távolságra is meg lehetett közelíteni. Egy osztrák barátommal rendszeresen jártuk a hegyeket, ismertem az utakat, azért soha nem tévedtünk el. Büszke vagyok rá, hogy a néha kisebb, néha nagyobb csapatot mindig teljes létszámban és sérülés nélkül hazahoztam.

A hegyek aztán évről évre mindig meredekebbek és magasabbak lettek, a levegő meg fent mindig ritkább lett, ezért szívesen átadtam volna a stafétabotot a következő generációnak. Ez sajnos két kislány miatt nem sikerült. Egyiket Timi hozta a világra, a másikat pedig Dávid megismerte. Így vége lett a szép, több éves tradíciónak. Pe-

dig kár, mert mindenkinek nagyon tetszettek a túrák. A fiatalok körében mindig jól éreztem magam.

Hogy telnek a napjaid mostanában?

Két kis unokám van, Marie és Sophia, első Bécsben a második Grácban, 9 és 8 évesek. A gráci unokám 3 anyanyelven nőtt fel. Nagyon boldog vagyok, hogy sok időt tölthetek velük.

Hamarosan ünnepeljük a 30 éves házassági évfordulónkat második feleségemmel, aki egy Hauptschule-ban angol-, biológia- és tornatanár volt. Több éven át anyaként nevelte az én gyermekeimet is.

Nyugdíjas éveimben még sosem unatkoztam. Továbbra is aktív vagyok,

kirándulok, biciklizek, rendszeresen pingpongozok egy barátommal, akivel már 57 óta ismerjük egymást, több évig szobatársam volt a domonkosok diákotthonában.

Ezenkívül sokat tevékenykedem a házamnál a kertben Niederschöckelen. Ha szükség van rá és tudok, akkor itt-ott segítetek is az ismerősöknek, barátoknak.

Köszönjük a beszélgetést és minden jót kívánunk !

OK

„Fiatal írók a bezártságban“

Károly Dorinát az Ady Endre emlékestén egyesek már személyesen is megismerhették. „Karantén szonett“ verse a napokban jelent meg a bárkaonline szépirodalmi internetes oldalon. Örülünk hogy versét itt is közölhetjük.

(Fiatal írók a bezártságban - Károly Dorina: Karantén-szonett - Bárkaonline)

Károly Dorina 1996-ban született Vas megyében, Körmenben, és az ahhoz közeli Örségben, Szőce településen nőtt fel. Középiskolai tanulmányait a Nagy Lajos Gimnáziumban végezte Szombathelyen. 13 éves kora óta ír prózát és verseket, szaval, énekel és néptáncol 7 éves kora óta. Jelenleg az ausztriai Karl-Franzens-Universität hallgatója Grácban anglistika alapszakon. Az Előretolt Helyőrség Íróakadémia ösztöndíjas pályakezdője.

Károly Dorina
Karantén-szonett

Így szűnik meg a privátszféra-magány:
légszomjas ebéd és unott vacsora,
szobából szobába költözik a család.
Lemennél délután boltba. Csak oda.

Este hét, csendesség, társaság nincsen,
csak ez a deprimált tévébemondó,
a szomszéd erkélyén pofa sör pisszen,
vírusölő, mondja, ez a kis komló.

Felszedtél pár kilót, úgyszincs, ki lássa,
bikinialakra nem is fog telni,
tartalékolsz a zsírból is, hátha.
A bezártság mértékegysége centi.

Felborult már a cirkadián ritmus.
Rohanni nagyon, de semmíteni is tudsz?

GRÁCI MOZAIK

Grácban Rajzolok a karantén idején

Miként kezdődtek el az online foglalkozások a nehéz időkben? Három fontos kérdés merült fel, amiből ez az igény, majd az itt leírt soraim alakultak:

Hogyan is vészelje át a kreatív énünk a térbeli szabadságunk lekorlátozását?

nőtt tanítványom utazni vágyott. Karantén idején tengerparti képeket rajzolt művészkretákkal. Tiziano, Van Gogh nyomán haladtunk a tanulásban. Nagy magyar mesterek Csontváry, Vasarely és Holesch technikáival új lehetőségeink nyíltak az időbeliség

tünk olyan képi világot alkalmazni, ami megünnepeli azokat az édesanyákat, akik a koronavírus idején szeretettel ránk gondoltak, akik elviselik az országhatárt átívelő távolságot, akik a tanulásban segítettek, és akik előkészítették a mindennapjainkat sokrétű munkájuk mellett. Azokra az édesanyákra is gondoltunk, akik annak idején arra tanítottak, hogyan is kell kibírni egy olyan krízist, ami az egész világot érinti.

Ebben az időszakban az idősöknek is szükségük volt a vizuális önkifejezésre. Ők is rajzoltak. Az ő édesanyjaik már átéltek más világválságot, és a válságot. Tudták, hogyan kell mindebből felépülni.

Rajzóróimat igyekszem hangok nélkül, de szívhez szólóan tartani.

Azért, hogy mindenki megtalálja bennük önmagát, és azt, amit szeret. Barátaim a zeneművészek, és a környezetemben tevékenykedő terapeuták, tánctanárok kollégák, játékkutató professzoraim, a csillagszemű gyerekek, és még sokan, sokan mások inspirálnak arra, hogy az embereknek alkalmat teremtsék a rajzolásra, festésre és barkácsolásra.

Talán a legnagyobb kérdés mégis a „De hogyan?”. A járvány miatti vesztésgár megakadályozta a személyes találkozást. A „Kreatív Szobában” magam tevékenykedtem. De ezáltal megszülethettek az online foglalkozásaim. Különböző virtuális felületeket kértek a tanítványok: Skype, WhatsUp, Signal, Facebook. Egy évtizede hobbi szinten foglalkozom a reklámgrafika rejtelmével. Ezalatt rendesen elmélyültem a Photoshop bővítéseiben. Számos plakát, szórólap, sajtó és reklámanyag került ki tőlem három or-

Kik a nehéz idők legnagyobb hősei?

Miért bővítem ki a tudásomat, és válasszam az oktató videók helyett a csak velem foglalkozó rajzórákat?

A járvány eljutott Grácba. Az emberek bezárkóztak. Az izgalmat, amit okozott, nehezebb volt az új feltételek között kezelni. Az ismerőseim, barátaim nem találták a helyüket az otthonukban. Igényük volt a koronavírus okozta helyzetben arra, hogy tegyenek valamit, hogy kifejezzék az érzéseiket. A színekkel, formákkal lehet változtatni a helyzeten. Vizuálisan mindenképpen. A pontokból vonalak lettek, azokból fák, és a gyakran tájképek. A legtöbb online rajzórát ifjú korú gimnazistáknak tartottam. Képeink hősei különböző helyzetekben álltak helyt. A gyerekek nagyon szép mozdulatokat ábrázoltak színes ceruzákkal. Dalí táncoló figuráit is rajzoltunk. Egyik fel-

bemutatására. Faltisz és Rusz által az illusztráció világát festettük meg.

A modern műfajok beépítésével személyre tudom szabni a foglalkozásokat. A tanítványok különböző témakörökben lelik örömeiket. A művészet mindenkiben látja a lehetőséget, mindenki érdeklődési köre fontos. A művészet számára mindenki véleménye számít. A kicsié, a fiatalé, és az időseké egyaránt érték.

Két ünnepet tartalmazott ez a megváltozott tavasz. A húsvétot és az anyák napját. A naptári ünnepek fontosak az emberi élet számára. A családi életünket is szebbé teszik az alkalomhoz kötött kreatív meglepetések.

Készültek a „pop up”- os üdvözlőkártyák. Ezek a képeslapok abban különlegesek, hogy mikor kibontja őket a címzett, kinyitódik a papírkeretből egy papírszínház. Anyák napjára igyekez-

számban a barátaim ismerőseim körében. Ezt a tudásomat is örömmel osztottam meg tanítványaimmal. Beépült a rajzórákba is. Az online foglalkozások pedig lehetővé tették, hogy magam a gépben rajzoljak, ők pedig a papírjukra. Kiválasztották azt a kommunikációs platformot, amit ők preferálnak: például Skype, én pedig a saját gépemmel „képernyőmegosztásban” tettem láthatóvá a feladatokat. A váltásokat a prezentációban magam csináltam, ők pedig csak elindították a „csevegő programot”, és figyeltek. Egy 8 éves kislány a szülei nélkül is teljesíteni tudta a felhasználóbarát rajzórát.

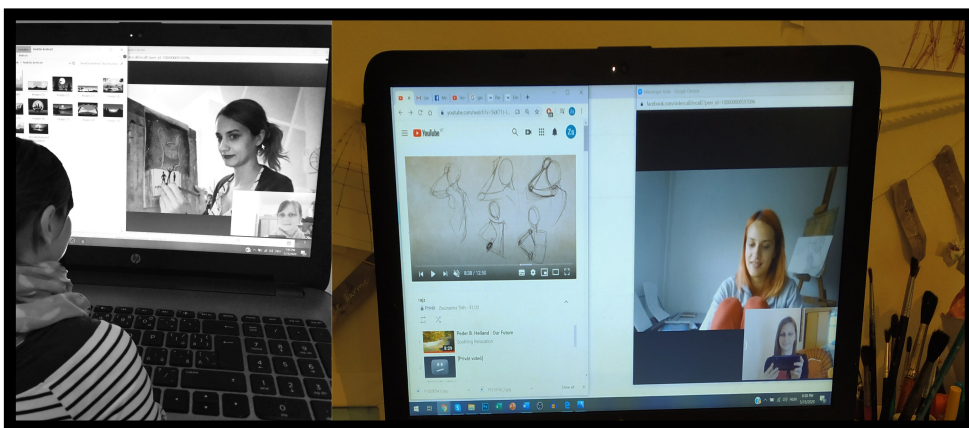
Szükségem volt arra, hogy úgy állítsák be a telefonjuk vagy a számítógépük kameráját, hogy láthassam a rajztáblájukat. Számukra tehát az volt a fontos, hogy képernyőmegosztással prezentálni tudjam azokat a képkockákat, amik az aktuális óráinkat inspirálják. Mindig bő képanyagokat hozok, hogy érthetővé váljanak a céljaink, és legyen miből kiindulni. Az alkotás feltétele

az, hogy saját ötleteinket valósítsuk meg. Ehhez viszont kutatás kell. A művészet történetében számos irányzat és fejlődési fokozat volt, ami a gyerekek figyelmét felkelti. A művészfotók, amelyek a világ szépségeit örökítik meg szintén a hasznunkra válnak. A tanár személye abban segít, hogy ne vesszünk el a bőség útvesztőjében, hanem legyen egy fonal, ami mentén haladunk. Legnagyobb siker az, hogy többen a nyári szünetben folytatják a rajzolást és új jelentkezők is megkerestek engem. Nagyon bízik a változásban, és a személyes találkozásban

is.

Olyan sok a lehetőséget látok a művészet összefüggő világában, hogy a vírus okozta káosz sem vette el a kedvemet. A virtuális online tér azt bizonyítja, hogyan tudunk felülemelkedni és a kihívásban bátran részt venni.

*Zsuzsanna Napsugár Tóth MA, a
Grácban Rajzolok (facebookcsoport)
elkes oktatója.*

Virágzó mákföldek

Alsó-Ausztria egyik legszebb felfedező túraútja (nem egészen 100 kilométer) a Kremstalweg. A Waldviertelben található. Nos itt volt egy gyönyörű, felejthetetlen élményem: a végtelen, több színben is virágzó mákföldek látványa!

Ajánlatos előzetesen infókat beszerezni (mail: info@mohndorf.at, telefon: 02872 7421), mert ez a természeti szépség kissé az időjárástól függ. Én július közepén jártam ott.

Akinek több ideje van, számos érdekességet tekinthet meg ebben a régióban. Ezek közül csak a Gudanus-barlangot, az Edlesbergitavat, a Große és Kleine Krems folyók találkozásánál létrejött csodálatosan romantikus folyómenti völgyet és a Sonnentor biogazdaságot emelem ki.

Ezt a pompázatos alsó-ausztriai mákvirágzást mindenkinek teljes szívből ajánlom.

Primus Tünde

GRÁCI MOZAIK

De emlékszem, hogy kb. két héttel április 4. előtt a régi temetőben egy katonaszökevény holtteste feküdt nyakára akasztott táblával: „Így jár minden...” Szülőháza nem lehetett távolabb öt kilométernél.

Március utolsó napját és éjszakáját a közeledő front miatt a szomszédos családokkal együtt pincében töltöttük, ahol a jajgatás, gyereksírás, szén és izzadságszag, félelmetes sötétség miatt, valamint az utcán vonuló szovjet páncélosok falrengető zajától nem tudtunk aludni. Csak egy-egy felvillanó gyertya fénye, itt-ott felhangzó halk fohász élte bennünk a reményt.

Így virradtunk április 1.-Húsvét vasárnapra 1945-ben. A városbíró (Dremmel Antal) az ajtóból kiáltotta le a pincébe: „felszabadultunk”. Alig ment ő tovább, két orosz katona kutatót a pincében „nyimetzki” után. Mindenki fellelegzett amikor elmentek. A még mindig hallható erős harci zaj miatt a pincében maradtunk. Ott hallottuk, hogy az éjszaka a szomszédunkban nyolc részeg orosz katona halálra gyalázta a 18 éves Mosonyi Annát.

A Kossuth Lajos utcában ukrán harci egységek vonultak a határ felé. Délután egy részeg harci a pincéből mindenkit felhajtott. Az udvarban sorba állított minket a pincefalhoz, miközben ő géppisztolyával ide-oda hadonászva ijesztgetett minket. Halálfélelemben retgettünk.

Szerencsénkre észrevették ezt a szomszéd házban az orosz városparancsnokságtól és letartóztatták.

Ezek után senkisésem mert ott maradni. Elmenekültünk Rábakethely és Zsida felé. Kezdett sötétedni. A pataknál tüzérségi állás állta el útunkat. Vissza-koztunk, félelmünkben egy távolabbi szalmakazalba bújva töltöttük az éjszakát. Reggel egy bulgár katona közeled-

tére ébredtünk.

Mondta, menjünk egy üres házba, de mi megbeszéltük, hogy én előre megyek megnézni hogy van-e hely a kolostor pincéjében. A többiek utánam jönnek. Én odaértem, hozzám tartozóim nem. Három napig nem tudtunk egymásról. Boldog voltam amikor értesültem, hogy anyám a Honvéd utcában a laktanya mellet egyik munkatársa, Bodovicsék lakásában vár reám. Boldogan borultunk egymás karjába amikor megérkeztem.

Örömkönnyek, mosdás, ingcsere, egy-két falat étel...Hirtelen kinyílt az ajtó, egy ukrán tiszt és egy katona lépett be a házba. Az ukrán tiszt magyarul mondta, hogy a laktanyában találtak flobertpuskákat, de municiót nem. Tudja, hogy levante vagyok, elvisz, mutassam meg hol vannak a töltények. Születési adataimat igazolványomban látva és hallva védekezésemet, hogy a levanteoktatás gimnázium az 5. osztályában kezdődik, elállt szándékától, nem vitt el. Mi csak másnap mentünk vissza lakásunkba addig még ott maradtunk

Este munkára kellett mennem a gyülekező helyre. A Széchenyi utca kanyarulatánál a lejtő oldalában két méter hosszan lövészárkot kellett kiásnunk. Kettesével voltunk beosztva, társam ajánlotta, hogy tapasztalata alapján először egy gödröt ássunk amibe lebújhatunk ha a németek ránk lőnek. Egy orosz piros lámpáját mélyen a lyukba tartva ellenőrizte munkánkat. Egy pillanat múlva már puskagolyók csapódtak közvetlen fejünk fölött a

domboldalba. Mi a gödörbe bújva vártuk a lövések végét, hogy tovább ássuk az árkot.

Ezen kívül is befogtak többször dolgozni. Még a kolostor pincéjéből kellett menni a felrobbantott Lapincshídhöz, új hidat építeni. Láttuk amint az orosz szekerek vasúti hídra fektetett pallókon vonultak a harc vonalába. Munkacsoportunk egy része pillérekert az új hídnak, mások mint én is, földmunkát végeztünk. Egyszer csak a régi major közeli facsoportja alól „sztalinorgona” eresztett egy sorozatot a Schlöbl állásaira. Válaszként német gránátok robbantak körülöttünk.

Bajban voltak különösen a pillérekert súlyos hídverők, de mindannyian kár nélkül megszűntek.

Még aznap a sötét beálltával ismét lövészárkot kellett ásni a Lapincs árterületén. Előttünk a németek, mögöttünk az oroszok fejünk felett súvítve röpködtek a halál fémangyalai.

Az oroszok elérték a Német Birodalom határát, de a védelmi állásoknál; melyeket magyar zsidók és levanték is építettek; a napokig tartó ádáz harcok megtorpanították a gyors továbbjutást. A Schlöbl maradvány védői csak április 12-én adták fel véglegesen a környező falvak védelmét.

Elérkezett a nap, amikor a Schlöbl alatti páncéloselhárto árkok egy részét kellett közütnak föltölteni. ekkor voltam először Németországban.

Időközben elült a harci zaj, megindult az élet, elkezdődött a tanítás. A gimnázium udvarán a fölöslegessé vált futóárkokat nekünk diákoknak kellett betemetni. Az udvar végén az egyikben félig volt föld, amelyből rémületünkre egy elásott német katona keze meredt ki. Betemetjük, de erről nem mertünk beszélni.

Egyszer egy idősebb katona németek után kutattatott. Amikor meglátta a falon a keresztet és a szentképeket, meghajolva keresztet vetett és békében elment.

A parancsnokság szomszédsága bennünk valahogyan biztonságérzetet kellett. Lassan emberi kapcsolatok is alakultak az udvar lakói és az ottani parancsnoki személyzet között. Tőlünk dolgoztak néhányan orosz parancsnokság konyháján. Két katonanő pedig nálunk mosta és vasalta ruháit. Mikor először jöttek az egyik meglátva három és fél éves öcsémet sírni kezdett, mert eszébe jutott kistestvére.

A parancsnokságon volt egy gyerekkatona Alex büszkén mutogatta magát. Több gyerek élt az udvarban. Gyűjtöttük az üres töltényhüvelyeket, örültünk ha éles töltényt találtunk. Homok-

várat építettünk, a töltényekből kivettük a lövedéket, a földbe dugott hüvelyben, a puskaport meggyújtottuk, a gyutacs nagyot durrant. Egyszer csak Alex rohant kezében pisztolyával és szétkergette a homokvár védőit. Veszélye játék volt ez a "várvédelem", de még veszélyesebb a halászat a Rábarparton talált kézi gránátokkal.

A gyárakban elkezdődött a termelés. A munkások bérét, a gyár termékeiből fizették. Így a kaszagyáriak fizetéskor, az értékét veszített pénz helyett, kaszát, kapát kaptak kézbe. Virágzott a fekete és a cserekereskedelem. A Kaszagyáriaknál jobban jártak fogyóáruikkal a selyem és dohánygyáriak. Én magam éltem meg amikor a csörötneki malomba mentem lisztért. A molnár meglátva nálam a kapákat rámutatott kasza-kapa gyűjteményére és inkább szánalomból

adott nekem, éhező kaszagyári gyereknek, egy kevés kukoricalisztet.

A nyugatról hazatérő hadifoglyokat a szovjet katonák kísérték a városon keresztül. Ha útközben valakinek sikerült megszökni, az útszélén kíváncsiskodókból egészítették ki a létszámot. Így járt egyik fiatal szomszédunk, akinek azonban sikerült kiszabadulni a jánosházi gyűjtőtáborból.

Ezeket az emlékeimet figyelmeztetőül írtam meg azoknak, akiknek megadott az életben, hogy nem élték meg a háború borzalmait és szabadságban élve őrizzék a napjainkban is oly gyengé lábakon álló békét a család, a társadalom és az emberiség életében.

(Kronikás)

Nyelvi karantén

Lassan teljes hetedik hete vagyunk itthon a családdal a négy fal közt. A helyzetet a szuper terasz menti meg, ahol nemcsak teregetni, kávézni, napozni, de „home office”-olni (bocs) is lehet. Az elején elképzelhetetlennek tűnt, hogy több mint 4 hetet töltünk együtt. Jesszus! Úgy együtt lenni, folyton és mindig! Mint a nyaralásokkor, amikor a második hét végén már egymás agyára tudunk menni, és nem is olyan nagy baj, hogy visszamegyünk a munkahelyre, kicsit kipihenni magunkat a családi életből. Na ez most nem volt, vagyis még mindig jelenidő: nincs.

Persze a családi életünkön kívül minden más is gyökeresen megváltozott: a munkavégzés, az étkezés (mit, mikor, mennyit és egyáltalán főzök?), a vásárlási szokások, a szabadidő (mi az és mi nem?!). Tudjuk. De valami még nehezebbé teszi a visszatérést a normális kerékvágáshoz, amit nem is olyan könnyű menedzselni. Nekem legalább-

is még mindig kihívás. Júliusban lesz egy éve, hogy eljöttünk Magyarországról. Nem, pontosabban: hogy Ausztriába költöztünk. Mindannyiunknak volt német nyelvtudása, de ugye a stájer hallva emelgetjük olykor a szemöldökünket. Alakul, de még mindig szükségünk van a napi inputra, hogy szinten maradjunk. A gyerekek a suliban bőven kapták az ívet, szépen haladtak, mi a munkahelyen passzívan, de tudjuk fejleszteni magunkat.

A nagy shutdown a német nyelvi fejlődésünket is lelassította: a gyerekek elboldogulnak a feladott leckével, de gyakorlatilag egyáltalán nem beszélnek németül. Olvassák, hallgatják a nyelvet, de nem „művelik”. Legalábbis szóban nem. Ennek meg lesz a böjtje, remélhetőleg gyors és rövid.

Azt mondják, az ember annyi hónap alatt sajátít el egy idegennyelvet, ahány hónapos. Ez kisebb lányom esetében 2 évet jelent. Az én esetemben ez most/pillanat 41 hónap, vagyis majdnem 3 és

fél év - plusz ez a 7 hét. 8 hét? Igen, hallgatjuk a rádiót, nézzük a tévét – na jó, inkább Netflixet – németül, de nincs meg az a jótékony stressz, amivel rögtön válaszolnunk kell a feltett kérdésre, sőt, megértenünk a tutit. Tinédzser lányaim néha érdekesen, a két nyelv közt rekedve pakolnak össze furá mondatokat. Magam is, ahogy telefonálok magyar ismerősökkel, gyakran gagyogok: eszemben a szó, de magyarul már nem mindig, németül pedig még nem mindig jut eszembe, hogy is mondjam.

Aber keine Sorge! Lassan kikerülünk a nyelvi elzárásból is. Addig is, míg újra jó kis stájer párbeszédembe kerülünk, podcastot és YouTube-ot „fülelünk”, német szinkronnal nézzük a sorozatokat, és hallgatjuk a híreket, meg Sido jó kis rapszövegeit.

Rátkai Andrea

Magyar filmklub nyáron

A koronavírus-járvány sajnos a filmklub életében is változásokat hozott. Utoljára március 7-én találkozhattunk a szokásos módon a nikolaiplatzi teremben, áprilisban és májusban nem tudtunk filmklubot tartani.

Júniusban és júliusban a terem még nem áll rendelkezésre, így az új helyszínünk előreláthatólag a **Hauslabgasse 7. alatt lévő terem lesz.** Köszönjük Kovács Dénesnek, hogy rendelkezésünkre bocsátja! Belépő a filmklubba nincs, de adományokat szívesen fogadunk a terembér fedezésére.

A két nyári időpont a programismertetőben található. A filmek címét később közöljük e-mailben. Az új

érdeklődők az erika.komon@gmail.com e-mailcímen vagy a 069919016763-as telefonszámon tudnak feliratkozni a címlistára. A filmklub remek alkalom az újonnan Grácba költözött magyarok megismerésére és általában beszélgetésekre. Reméljük, hogy szeptembertől ismét a Nikolaiplatzon találkozhatunk a magyar filmek rajongóival!

Addig is, ahogy az ebben az időszakban szokás, néhány online ajánlás:

Online debütált és nézhető Hajdu Szabolcs új nagyjátékfilmje, a Békeidő:
<https://markamonitor.hu/2020/04/24/online-nezhető-hajdu-szabolcs-uj-nagyjatekfilmje-a-bekeido/>

Ezenkívül fel szeretném hívni a figyelmet a Budapest Film távmoziójára:
<https://film.artmozi.hu>

és a Magyar Filmadatbázis ingyenesen megtekinthető filmjeire:

https://www.mafab.hu/article/100-remek-film-melyet-ingeny-nezhetsz-amig-zarva-tartanak-a-mozik-15?fbclid=IwAR3MmHqWGwvdJUK0DjGvggpbRrbTiqwcaljHrL0Z1SwTZEnvp3Q8_gwQZ54

Az újság minden olvasójának kellemes nyári pihenést és mindenekelőtt jó egészséget kívánunk!

Komon Erika és Almási Dávid

Híreink

Örömhír:

Gyapjas Józsefnek és Ilonkának gratulálunk házasságkötésük 50. évfordulójára alkalmából. Reméljük, hogy a koronavírus járvány elmúltával, boldogan koccinthatunk további boldog házastársi és családi életükre. Isten éltesse a jubiláló párt!

Gyászír: Fájó szívvel közöljük öregdiák társa-inkkal, hogy *DI. Szentmihályi Mihály*, volt diáktársunk 2020. májusában, hosszú betegség után befejezte földi pályafutását. Gyászoló testvérének, rokonainak fájdalmában osztozunk. Emléke tovább él szívünkben. R.I.P.

Az öregdiák Találkozó elmarad

A június 15-re meghirdetett 13. Öregdiák Találkozónkat, idén a koronavírus járvány miatt, nem tarjuk meg. Volt diáktársainknak, jó egészséget és nyugodt, boldog életet kívánunk.

A találkozó rendezői

Elhunyt *DI. Winkler Alois* szentmiséink szorgalmas résztvevője. Nyugodjék Isten békéjében! Az elárvult nagycsalád fájdalmát enyhítse együttérző imánk. (Magyar Katolikus Közösség)

Impressum: Grazer Ungarische Zeitung 21. Jahrgang 2. Ausgabe / Gráci Magyar Újság 21. évfolyam 2. szám

Herausgegeben von / Kiadja: Club ungarischer Studenten und Akademiker in Graz / Magyar Egyetemisták és Öregdiákok Klubja

Redaktion / Szerkesztőség: Rác Johanna (Chefredakteur/főszerkesztő), és a szerkesztőbizottság: Csaba Horváth, Dénes Kovács, Klára Osváth, Mihály Ugri

Redaktion / Szerkesztőségi cím: Ziegelstraße 11/c/10, 8045 Graz

Redaktionsschluß / Lapzárta: 2020.08.15.

A Gráci Magyar Újságban megjelent cikkek és írások a mindenkori szerzők magánvéleményét képviselik, és nem fedik szükségszerűen a szerkesztők véleményét, így azok tartalmáért sem a szerkesztőség, sem az újság kiadója felelősséget nem vállal.

E-mail: office@meoek.net

Auf Ihre Spenden sind wir auch künftig angewiesen! / Kérjük, hogy felajánlásukkal a jövőben is segítsék munkánkat!

Kontonummer / Számlaszám: Club Ungarischer Studenten und Akademiker in Graz

Verwendungszweck: „Spende”

IBAN: AT23 2081 5000 0095 7985 **BLZ 20815 BIC:** STSPAT2G

**GEFÖRDERT AUS MITTELN DER VOLKSGRUPPENFÖRDERUNG
DES BUNDESKANZLERAMTES**

Absender:

**Club ungarischer Studenten und Akademiker in Graz,
Ziegelstr. 11/c/10, 8045 Graz**

ZVR-Zahl 771855885

Österreichische Post AG Info.Mail Entgelt bezahlt